

דרך המהשבה

הגליון לדרכי החינוך, העצמת האישי וועצות נפלאות
עפ"י תורתו ודרכו של הרה"ק מפאסצנא הי"ד זי"ע

גיליון רסג
שובבי"ם ת"ת - ו'
(יתרו) תשפ"ד

פרק ו'

ויחזו את האלקים ויאכלו וישתו

תקציר הפרקים הקודמים:

הלל נפגש עם המג"ש שלו. הוא מקבל ממנו הדרכה ראשונית בעניין קדושת האכילה. מנסה לעשות סדר בכלבול השורר בדעתו. אוכל - מצד אחד מצוה, בשבתות וימים טובים ובכל הזמנות של שמחה ואסיפת חברים, ומאידך הוא תאוה המרחקת את ישראל מאביהם שבשמים. המסקנא היתה - אוכל דבר מקודש מאין כמותו אבל כדי לקבל את קדושתו ולא ליפול לתוך בור התאוה זקוקים ל'רוח המושל' שהוא במילים אחרות - 'שליטה עצמית'. הפרק הסתיים בציטוט מלשון קדשו בחובת התלמידים **כיון שלכן תורה חטא ונבלה היא שיהיה מסור ביד תשוקותיו הנמוכות וביד תאות יצרו** - ונקודה זו נצרכת עדיין לבירור.

שמוכרח האיש לעשות את צרכי גופו לאכל ולשתות וכדומה מפני שכן בראו ד' כן גם קשה לכם נערים להתאפק מלשחק מפני הילדות אשר בכם. אבל גם באכילה וגם במשחק יזכור האיש, אשר ד' הוא אדון עולם הוא בראו הוא מנהיגו והוא משגיח עליו, הכל שלו וגם אנחנו שלו! לאחר אזהרה זו נוכל להמשיך בהזדמנות הקרובה. אני מקוה שעוד הלילה.

*

באותו מקום, באותו ספסל מאמש התיישבו שוב הרב ותלמידו, הרב מעביר לתלמידו את עיקרי העבודה של קדושת האכילה. ושוב הם שינו את ענין 'רוח המושל', שהוא רוח פנימית חזקה לשלוט על האכילה בתאוה. רוח של עוצמה שאין כמותה לנווט את הרצון לפי הרצון של הבורא ית"ש ולא לפי רצון החלק הבהמי שבנו. עבודה לא פשוטה כלל.

הם שינו את הענין בפרוטרוט, והבהירות בענין החלה לחלחל לליבו של הלל.

האכילה ענין קדוש ונשגב הוא. כוחות הקדושה שבעולם נמצאים במאכלים שנכנסים למעינים של היהודי הקדוש. והם נוסחים בו כוח לעבוד את הבורא.

הצדיקים מכוונים במאכל כוונות נשגבות ונעלות, תיקונים גדולים נעשים בעולמות העליונים במאכלם הדומה למאכל המזבח את הקורבנות שהקריבו עליו זבחים לריח ניחוח לה'.

אנחנו בדרגתנו הראשונית עת אנחנו דורכים במסלול העלייה, העבודה שלנו תהיה בחלק זה של ה'רוח המושל' שנלחם על השליטה בכוחות הנפש שלנו, נלחם בכל הכוח שמושל על עצמותינו יהיה אותו כח אלוקי של הנשמה הקדושה, לשלוט על כמותיות המאכל ועל המשמעות שניתן בו, על הזמן בו נאכל ועל הכח לעצור לרגע בעת שאנחנו מאוד

הלל היה תפוס במחשבותיו כשצעד מבית המדרש לעבר הישיבה בה למד.

'בן תורה' חטא ונבלה' מסור ביד תשוקותיו הנמוכות וביד תאות יצרו' - המילים הללו דהדו בו, המילים ששמעו זה עתה מן המג"ש בסערת רוחו.

'מה זה אומר להמושך העבודה שקיבלתי על עצמי - הוא מהרהר, מה זה אומר להיות 'מסור ביד תאות יצרו.

מחר אני חייב המשך ברור ושיחה נוספת עם המג"ש, מקווה שיתפנה אלי שוב!

*

בוקר בהיכל הישיבה.

'סדר עיון' מתחיל. אט אט נסחפים התלמידים לעומק הסוגיא וקול התורה נשמע ברמה. המג"ש מוהלך בין הספסלים, מותיב ומפרק מדריך ומסביר בטוב טעם ודעת.

בעת עוברו ליד הלל הוא סימן לו קלות שהוא רוצה לשוחח עימו רגע קט.

הלל היה נבוך, מסמיך כולו מהמעמד הלא שגרתו, והוא מתקרב למג"ש.

'אני לא יודע אם נספיק גם היום בלילה לשבת ולהמשיך את השיחה מאמש - אבל דבר אחד חייב אני לומר לך כבר עכשיו וזה לא סובל דיחוי, חשוב לי מאוד שתבין את הנקודה הזו בבהירות כי בלא זה אין לשיחתנו תועלת כלל אלא ח"ו להיפך, ואת זה איני חפץ לעשות כמובן...

כשאנחנו מתחילים לדבר על 'עבודת האכילה', יתכן ותעלה על ליבך את הטעות הנוראה שרבים חללים הפילה - והוא להתחיל להתנהג בקיצוניות ח"ו. למעט באכילה ושתיה, לאכול מאכלים מסויימים בלבד ומהשאר להימנע.

כל זה הוא מצב שאין רוח חכמים נוחה הימנו, מצב שרה"ל רבים מאוד נפלו מתוך רצון טוב לזבוח את יצר האכילה.

אין עיתי בידי להאריך כעת בענין, הנה תלמידים מבקשים להבין דבר מה בסוגיא, אולם אראה לך מקום ממש בתחילת 'חובת התלמידים' בפרק הראשון בו הוא מתווה את המסלול בו יצעדו בספר זה, והוא מבקש להדגיש לתלמיד היוצא לדרך העבודה. זהו מקיצוניות, זהו מללכת בדרכים שאינם לפי דרגתך השאר בחור מן המניין בחור 'רגיל'. לא הדברים הקיצונים יגביהו אותך אל המקום אליו אתה שואף.

וזה לשון קודשו שם: 'בן יקיר, אפשר תפחד לאמר הנה אתה עוד נער רך וטוב, אוהב לשובב מעט אוהב לשחק עם הנערים, והנה באנו אליך לעשותך בפעם אחת לאיש זקן יושב זומם ולרחק ממך את כל ילדותך, עוד די לך בכל זה.

אבל טעית גם טעית. נער כשנותיך תשאר, עם חבריך חברים טובים כערכך תתחבר אף תשחק, ועם כל זה למטרה אשר העמדנו לך מראש תגיע, אם רק תדע איך לשחק ואיך לשובב, ואם רק תאמין ותדע שדי יתברך מלכותו בכל משלה ואת הכל אף את המשחק שלכם הוא יתברך רואה. וכמו

רוצים להמשיך, זה הוא 'רוח המושל' אותו אנחנו נרצה לסגל לעצמינו בכל הכוח והעמל.

כך האריכו להעמיק ולהרחיב בעניין שעה ארוכה.

לקראת הסיום מוציא המג"ש קונטרס מתיקו ומוסרו להלל. ברצוני להעניק לך אותו כי הנקודות המרכזיות שדיברנו כעת רשומות בו בהרחבה גדולה על פני כמה פרקים. קרא בו עיון ולמד את הדברים כדבעי, בפעם הבאה נסכם את הדברים ונראה איך אנחנו מיישמים את הדברים כדבעי.

*

בפנימיה לאור נורת הלילה עלעל הלל בקונטרס. 'במשעול הכרמים - ג" שמו, והוא פתח בו לקראת סופו בפרק קסט 'במלחמה כמו במלחמה - זעקה הכותרת.

והוא החל לקרא בשקיקה:

נעים צעירים חזרי מוטיבציה ורצון עז להיהפך לחיילים קרביים התגייסו לצבא מדינתם. הם נכונים לכל משימה ולכל אתגר שיעמוד בפניהם, הם ישוהו בחודשים הקרובים בצוותא במחנה ככדי לעבור מסכת אימונים שתהפוך אותם תוך תקופה לא קלה בכלל ללוחמים מעולים, שראויים לאחוז נשק קטלני בידיהם ולנווט כלי טיס וטנקים אימתניים ביד בוטחת ובשליטה מלאה.

שעות אחדות לאחר שנקלטו ברישומים והתמקמו באוהלים, יצאו לאימונים ראשוניים. במסגרתם הם עברו סדרת אימונים מפרקים לחיזוק הגוף וכל חלקיו, האזינו להוראות ופקודות, נהלים וסדרים, ולאחר תקופה הם עלו שלב - אימוני תורת המלחמה בפועל. גם כאן הם האזינו להרצאות ארוכות ומפורטות, לשיעורי הכרת האויב וטכסיים, פעולות מנע ופעולות של הסחת הדעת לכלכל את האויב, ולאחר שיעורים רבים ומבחינים מדוקדקים הם יצאו אל השטח.

בשטח הם מצאו מבנים רבים, בורות שיחין ומערות, מטווחי אש ואימוני קליעה למטרה, ועוד ועוד עניינים הקשורים לענין המלחמה.

מה הם המבנים הללו? - שאל חייל אחד שהיה חייב להבין כל דבר על בוריו.

המבנים הללו - ענה לו המפקד - הם ידמו לנו מלחמה בשטח בנוי. לוחמה בשטח בנוי הינה מלחמה מהקשות שישנן, הסיכון בהם גבוה במיוחד, מהסיבה הפשוטה שלעולם לא תדע מאין יצוץ האויב המיומן במקום זה מאיזו מנהרה ומאיזה מחילה הוא יזנק פתאום כשזיהה את לוחמי האויב שלו מנסים לאגוף את ו לחסלו.

אנחנו ננסה לדמות כאן את המלחמה הבאה, אתם גיבורי החיל לאחר שאימתם את גופכם ועברתם סדרת

הכשרות, הגיע המן להוכיח את יכולותיכם בשטח. לשם הצלחת האימון נתחלק כעת לשתי קבוצות. קבוצה אחת תהא ה'אויב' כביכול, תתחבא בין הנקיקים והמחילות, תעלה לגגות הבתים ותנסה לאתגר את הלוחמים שיהיה עליהם להתגבר על כל המבוכים והקיים ו'לחסל' את ה'אויב'.

כולם נכנסו לכוננות ה'לחימה'. הם חולקו לשתי קבוצות וכל קבוצה היתה חזרות מוטיבציה גבוהה להיות הטובה ביותר... כולם, חוץ מאחד, אותו אחד שהיה חייב לחקור כל דבר עד הסוף...

'מה יועיל אימון זה - תהה בקול גדול, הרי 'הם' - בכווננו על הקבוצה השניה שמדמה את האויב - אינם אויבים אמתיים, הם עושים 'כאילו' שהם אויבים, והלוחמים שצריכים

לשם הצלחת האימון נתחלק כעת לשתי קבוצות. קבוצה אחת תהא ה'אויב' כביכול, תתחבא בין הנקיקים והמחילות, תעלה לגגות הבתים ותנסה לאתגר את הלוחמים שיהיה עליהם להתגבר על כל המבוכים והקיים ו'לחסל' את ה'אויב'.

לנצחם הרי יודעים שלא באמת מסתתר שם אויב ולכן מה יועיל שהם 'כאילו' י'לחמו, ו'כאילו' יעמדו על נפשם להילחם בחירוף נפש... אני לא מצטרף למלחמות של כאילו - אני הוצה להצטרף רק כאשר תהיה מלחמה אמיתית, כשהאויב יהיה אויב אמיתי אז אגש למלחמה בכל הכוח כפי שלמדתי מאת מפקדיי בלימודים התיאורטיים. לא אבזבז את זמני סתם למלחמות של כאילו.

ענה לו המפקד למוד המלחמות ורב הדרגות. נכון - הצדק עמך בטענה שהאויב האמיתי לא נגדך כעת ואין לך את המלחמה האמיתית נגד עיניך. אולם חובה גדולה היא לערוך אימונים שכאלה אימונים של 'כאילו מלחמה' וכאילו אויב שעומד נגדך כי רק כך המוח והמחשבה מתרגלים את הפעולות הנצרכות לפעול בעת שתגיע ח"ו מלחמה אמיתית. התרגולים על ה'כאילו' לפתע יקבלו משמעות רבה ועוצמתית. כל האימונים שעשינו בכל חודשי ושנות האימונים יבואו לידי ביטוי נגד האויב שיעמוד עלינו לכלותינו ואנחנו נצא מנצחים.

שווה בנפשך שאתה יודע את כל התיאוריות וכל טכסיים המלחמה על בורין מתוך המליצה בהרצאות ומול הספרים גרידא, האיך תצליח לאחוז בקשת ובחנית כאשר האויב שעד עתה היה רק בתיאוריה לפתע מציץ מולך בפנים זועמות ומאיימות, הרי מרוב פחד ואימה תנוס על נפשך

ובזאי תיפול שדוד לפניו. המלחמה בצורה כזו ניזונה לכישלון בטוח ללא ספק.

גם חייל חוקר כמותו הבין את הנקודה ופנה לאחוז בחרב ובחנית לאמן את חושיו ולחדד את יכולות המלחמה - מלחמת ה'כאילו' שתחשל אותו בעוצמה שאף תיאוריה ולימוד לא תביא אותו לכך.

*

גם אנחנו במלחמתנו - מלחמת השליטה על אויבנו המר הוא היצר הרע - חייבים לפעול בצורה כזו.

קבענו כבר כי 'חטא ונבלה' היא שכן תורה מסור ביד תאוות ליבו. עתה אנחנו למדים כי דרך היחידה להצליח במלחמה זו של להיות מסור ביד יצרינו הרע עוברת דרך אימונים על 'כאילו' מלחמה ועל 'כאילו' אויב.

דהיינו. לא ניתן לבקש מאיתנו שבהגיע עת ניסיון שהיצר מעורר בנו רגשות של משיכה עצומה לדברים שליליים שנעמוד בהם ולא ניפול שדודים לפני הניסיון. והסיבה, לא עברנו מסכת של אימונים לחזק את שרירי ההתגברות הנגדית, לא עברנו פרקי אימונים בפועל של עמידה איתנה בפני כל רוח שאינה מצוייה. אבל אם תאמר האיך ניתן להתאמן על כך אם עדיין לא חווינו את הניסיון, ובהגיע הניסיון הוא כביכול חזק מאיתנו.

עלינו ללמוד מהלוחמה האמתית בשדה הקרב, למרות כל הידע והלימוד שלנו בספרים הקדושים על עבודת ההתגברות על היצר, אנחנו אמורים למצא הזדמנויות שונות ביוזמתנו וליצור כאילו ניסיונות וכאילו רגשות שליליים, אפילו שאנחנו יודעים שהם לא באמת ניסיונות, אנחנו ברורים בכך שהכל הוא דמיון תעתועים שאנחנו

ענה לו המפקד למוד המלחמות ורב הדרגות. נכון - הצדק עמך בטענה שהאויב האמיתי לא נגדך כעת ואין לך את המלחמה האמתית נגד עיניך. אולם חובה גדולה היא לערוך אימונים שכאלה אימונים של 'כאילו מלחמה' וכאילו אויב שעומד נגדך כי רק כך המוח והמחשבה מתרגלים את הפעולות הנצרכות לפעול בעת שתגיע ח"ו מלחמה אמיתית.

יוצרים לעצמינו, אבל זו הדרך היחידה לאמן את שרירי ההתגברות, וליצור בעצמינו עוצמה שכזו שששיגיע הניסיון האמיתי ויעמוד מולנו לא ננוס וניפול ברגע הראשון.

ככל שנרבה ביוזמתנו ליצור אימונים מדומים, נצליח בס"ד לעמוד איתנים מול כל ניסיון להפיל אותנו ברשת היצר.

במלחמה כמו במלחמה.

להתייעצות ולשיחה אישית עפ"י תורת הרה"ק מפאסענצא זיע"א הי"ד ניתן לפנות לטלפון או למייל המצורף בזה